

Статистика смјештаја у туризму

Референтни метаподаци према Euro SDMX структури метаподатака (ESMS)

Републички завод за статистику Републике Српске

- [1. Контакт](#)
- [2. Ажурирање метаподатака](#)
- [3. Презентација статистике](#)
- [4. Јединица мјере](#)
- [5. Референтни период](#)
- [6. Институционални мандат \(овлашћење\)](#)
- [7. Повјерљивост](#)
- [8. Политика објављивања података](#)
- [9. Учесталост дисеминације](#)
- [10. Доступност и разумљивост](#)
- [11. Управљање квалитетом](#)
- [12. Релевантност](#)
- [13. Тачност и поузданост](#)
- [14. Правовременост и тачност објављивања](#)
- [15. Усклађеност и упоредивост](#)
- [16. Трошкови и оптерећеност](#)
- [17. Ревизија података](#)
- [18. Статистичка обрада](#)
- [19. Коментар](#)

1. Контакт

1.1.	Надлежна институција	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
1.2.	Надлежна организациона јединица	Сектор економских статистика - Одјељење услужних статистика
1.3.	Контакт особа	Мирослав Илић
1.4.	Функција контакт особе	Виши стручни сарадник за статистику туризма
1.5.	Поштанска адреса контакта	Вељка Млађеновића 12 д, 78000 Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина
1.6.	Е-mail адреса контакта	miroslav.ilic@rzs.rs.ba
1.7.	Број телефона	+387 51 332 752
1.8.	Број факса	+387 51 332 750

2. Ажурирање метаподатака

2.1.	Датум посљедње потврде валидности метаподатака	29.06.2018.
2.2.	Датум посљедње објаве метаподатака	30.06.2020.
2.3.	Датум посљедњег ажурирања метаподатака	29.06.2018.

3. Презентација статистике

3.1. Опис података

Мјесечним истраживањем о туристима и ноћењима добијају се подаци о доласцима и ноћењима домаћих и страних туриста у објектима за смјештај гостију, информације о начину и сврси путовања туриста, као и подаци о смјештајним капацитетима.

3.2. Систем класификација

Од јануара 2013. године, статистички подаци о туризму се обрађују и приказују према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 која одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev. 2.

3.3. Обухваћени сектор

Подручје I према КД БиХ 2010.

3.4. Статистички концепти и дефиниције

Туристом се сматра свако лице које путује у неко мјесто изван свог пребивалишта и проведе најмање једну ноћ у угоститељском или неком другом објекту за смјештај гостију, а мотиви боравка могу бити: одмор, послови (конгреси, сајмови и изложбе, мисије међународних организација и сл.), здравље, учествовање у спортским догађајима и сл.

Исказује се број долазака и остварени број ноћења туриста, а не број туриста.

Земља пребивалишта је дефинисана као земља у којој гост/гошћа има стално пребивалиште и живи на пријављеној адреси становања.

Домаћи турист је свако лице са пребивалиштем у Босни и Херцеговини и Републици Српској које у неком мјесту у земљи изван мјеста свог пребивалишта проведе најмање једну ноћ у угоститељском или другом објекту за смјештај гостију.

Страни турист је свако лице са пребивалиштем изван Босне и Херцеговине, а које привремено борави у Републици Српској и које проведе најмање једну ноћ у угоститељском или другом објекту за смјештај гостију.

Бањска мјеста су она мјеста код којих је љековитост термалних или минералних вода и осталих геолошко-минеролошких састојака, научно-медицински или емпиријски утврђена и која имају одговарајуће објекте са уређајима за лијечење и опоравак посјетилаца.

Планинска мјеста су углавном она мјеста која се налазе изнад 500 метара надморске висине, или леже у територијалном оквиру неке планине.

Остала туристичка мјеста су друга мјеста која посједују атрактивне факторе (нпр. климатске, затим културно-историјске споменике и сл.), ријечна и језерска мјеста и др., а која се не могу разврстати у напријед наведена мјеста.

Остала мјеста су сва остала мјеста која се не могу разврстати ни у једну од претходних група, а располажу угоститељским објектима за смјештај.

Број соба обухвата собе које су расположиве за изнајмљивање гостима са стањем крајем мјесеца, односно са стањем посљедњег дана у мјесецу када је цио објекат био отворен. Апартамент је приказан као једна соба.

Стални лежаји су кревети и други лежаји за спавање који су инсталирани у соби и припадају редовној опреми собе. Кревет за двоје се рачуна као два кревета.

3.5. Статистичка јединица

Јединице посматрања су објекти који пружају услуге смјештаја гостима, а налазе се у саставу угоститељских и других предузећа, пословних субјеката и организација које пружају услуге смјештаја гостима.

3.6. Статистичка популација

Мјесечним истраживањем о туристима и ноћењима обухваћена су угоститељска и друга предузећа, пословни субјекти и организације које пружају услуге смјештаја гостима. Обухватом нису укључене агенције које се баве посредовањем у туризму и некомерцијални смјештај у кућама и становима.

3.7. Референтно географско подручје

Република Српска

3.8. Временска покривеност

1998-2017. година

3.9. Базни период

Исти мјесец претходне године, те исти кумулатив претходне године.

4. Јединица мјере

Број долазака и ноћења домаћих и страних туриста, број соба и лежаја, број објеката, и индекси

5. Референтни период

Мјесец

6. Институционални мандат (овлашћење)

6.1. Правни акти и други споразуми

Закон о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистички програм Републике Српске за период 2013-2017. година, важећи годишњи План рада Републичког завода за статистику.

6.2. Размјена података

Нема.

7. Повјерљивост

7.1. Политика повјерљивости

Повјерљивост података и заштита личних података регулисане су Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр. 49/06).

7.2. Повјерљивост - поступање с подацима

Сви прикупљени подаци третирају се као повјерљиви и користе се искључиво у статистичке сврхе. Документ Републичког завода за статистику „Правилник о заштити повјерљивих података“ наводи начела поступања са повјерљивим подацима, процедуре за осигурање повјерљивости за вријеме прикупљања, обраде и дисеминације података као и процедуре за приступање микроподацима.

8. Политика објављивања података

8.1. Календар објављивања

Подаци о доласцима и ноћењима туриста се публикују у складу са унапријед утврђеним календаром публикавања, 27 дана по истеку посматраног мјесеца.

8.2. Приступ календару објављивања

http://www.rzs.rs.ba/publications/?left_mi=15&add=15

8.3. Приступ корисника

Сви корисници имају право приступа подацима и информацијама у исто вријеме и на исти начин.

9. Учесталост дисеминације

Мјесечно.

10. Доступност и разумљивост

10.1. Саопштења

<http://www.rzs.rs.ba/front/category/18/154/?&add=None>

10.2. Публикације

- [Мјесечни статистички преглед](#),
- [Билтен туризма](#),
- [Статистички годишњак](#),
- [„Ово је Република Српска“](#)

10.3. Онлајн база података

Није доступна.

10.4. Приступ микроподацима

Микроподаци нису доступни.

10.5. Остало

Подаци се дисеминирају и путем одговора на писане захтјеве корисника према њиховој спецификацији.

10.6. Методолошка документација

Методолошки документи и најважније информације у вези са истраживањем доступни на web страници Завода:

<http://www.rzs.rs.ba/front/category/18/153/?&add=None>

10.7. Документација о квалитету

Извјештај о квалитету је доступан на интернет страници Републичког завода за статистику:

http://www.rzs.rs.ba/front/category/340/371/?left_mi=284&add=284

11. Управљање квалитетом

11.1. Осигурање квалитета

За обезбјеђење квалитета статистичких података и очување повјерења јавности у податке, Завод примјењује одредбе Закона о статистици Републике Српске (члан 17, став 1) које у организацији и производњи статистике у Републици Српској налажу примјену принципа непристрасности, поузданости, транспарентности, правовремености, професионалне независности и статистичке повјерљивости. Републички завод за статистику Републике Српске сlijеди препоруке о организацији и управљању квалитетом дате у Кодексу праксе европске статистике (CoP).

11.2. Оцјена квалитета

Завршна фаза статистичке активности је укупна евалуација за коју се користе информације из свих процеса, од дизајнирања инструмената истраживања и прикупљања података до објављивања података и повратних информација од корисника. Ове информације користе се за израду извјештаја о квалитету који садржи опис свих процеса статистичке активности и наводи предности и недостатке везане за квалитет као и индикаторе квалитета.

12. Релевантност

12.1. Потребне корисника

Најважнији корисници података статистике смјештаја у туризму су:

- Владине и друге институције јавног сектора (Министарство трговине и туризма Републике Српске, туристичке организације, општинске/градске управе, Агенција за статистику БиХ и други),
- Пословни субјекти (предузећа, предузетници, удружења грађана и сл.),
- Наука, истраживање и образовање (факултети, истраживачки центри, студенти итд.),
- Општа јавност (физичка лица),
- Медији (РТВ куће, штампани медији и др.),
- Страни корисници (EUROSTAT, амбасаде страних држава итд.).

12.2. Задовољство корисника

Задовољство корисника података мјери се Анкетом о задовољству корисника података Републичког завода за статистику РС. Резултати посљедње анкете доступни су на веб-сајту Завода, у оквиру секције Квалитет у статистици:

http://www.rzs.rs.ba/front/article/2699/?left_mi=306&add=306.

Интерес за подацима туризма је прилично велик, јер је то интересантно подручје за многе. Показатељи у туризму дају могућност сагледавања неког општег стања у земљи, као и самој атрактивности и отворености према свијету. Објављени подаци углавном задовољавају потребе корисника при анализи стања у туризму, изради одређених студија и слично.

12.3. Комплетност података

У складу са уредбом бр. 692/2011 Европског парламента и Вијећа Европе која се односи на статистику туризма, расположиво је седам од осам кључних варијабли: број објеката, број лежаја, број соба, број ноћења домаћих и страних туриста, број долазака домаћих и страних туриста, стопа попуњености соба, стопа попуњености лежаја.

13. Тачност и поузданост

13.1. Укупна тачност

Тачност података провјерава се примјеном прописане методологије, додатним контролама и анализама.

13.2. Узорацка грешка

Истраживање се спроводи на бази пуног обухвата.

13.3. Неузорацка грешка

Сталним унапређењем методолошких процеса настоје се смањити неузорацке грешке. Уколико извјештајна јединица не достави попуњен образац у предвиђеном року, подручна одјељења их контактирају телефоном, а за поједине се шаљу ургенције. Дешава се и да се иде директно на терен да би се добили извјештаји и подаци од појединих извјештајних јединица. За све нејасноће око попуњавања извјештаја, извјештајне јединице могу контактирати Завод путем телефона, или на e-mail.

У случају појаве грешке мјерења успоставља се директан контакт са извјештајном јединицом, указује се на грешку и дају потребна појашњења да се грешка не понови будућности, указује се да се више чита методологија и сл.

Методолошка упутства достављена извјештајним јединицама су прилично детаљна и прецизна, што увелико доприноси смањењу броја грешака приликом попуњавања упитника. Исто тако, одређене контроле у апликацији омогућују идентификовање грешака приликом уноса података.

14. Правовременост и тачност објављивања

14.1. Правовременост

T+27,4 дана

14.2. Тачност објављивања

100%

15. Усклађеност и упоредивост

15.1. Географска упоредивост

Истраживање је дизајнирано на међународно упоредивим методолошким основама, у складу са уредбом бр. 692/2011 Европског парламента и Вијећа Европе која се односи на статистику туризма, а у примјени је од 2013. године.

15.2. Временска упоредивост

Упоредива серија података доступна је од јануара 1998. до децембра 2017. године.

15.3. Усклађеност између домена

Није примјенљиво, не користи се више различитих извора података.

15.4. Интерна усклађеност

Подаци су конзистентни унутар датог сета података.

16. Трошкови и оптерећеност

Нису расположиви подаци о трошковима, нити о оптерећењу и трошковима извјештајних јединица.

17. Ревизија података

17.1. Политика ревизије података

Не постоји општа политика ревизије података, а корисници се обавјештавају о спроведеним ревизијама података у форми краћих информација, која се објављују у статистичким саопштењима и другим публикацијама.

17.2. Пракса ревизије података

Ревизија се углавном не ради.

18. Статистичка обрада

18.1. Извор података

Истраживање се спроводи методом пуног обухвата. Мјесечним истраживањем о туристима и ноћењима обухваћена су угоститељска и друга предузећа, пословни субјекти и организације које пружају услуге смјештаја гостима. Обухватом нису укључене агенције које се баве посредовањем у туризму и некомерцијални смјештај у кућама и становима.

18.2. Учесталост прикупљања података

Подаци статистике смјештаја у туризму прикупљају се и објављују у мјесечној периодици.

18.3. Прикупљање података

Истраживање се спроводи преко шест подручних одјељења Завода. Подаци се прикупљају извјештајном методом. Почетком године, Републички завод за статистику Републике Српске (Завод) доставља писма и образце подручним одјељењима, која их даље дистрибуирају извјештајним јединицама. Извјештајне јединице достављају попуњене обрасце подручним одјељењима Завода у два примјерка, до 7. у мјесецу за претходни мјесец. Прикупљене и исконтролисане извјештаје подручна одјељења шаљу Заводу до 17. у мјесецу за претходни мјесец.

18.4. Валидација података

Подручна одјељења Завода прикупљају, евидентирају и контролишу приспјеле извјештаје статистике смјештаја у туризму. Све уочене грешке се исправљају, а за недостајуће податке се контактирају извјештајне јединице.

Након ових радњи, извјештаји се достављају Заводу. Они се евидентирају, контролишу, па се онда врши унос и обрада. Апликација за унос и обраду података (рађена софтвером „Visual Studio 2010“) садржи контролне механизме путем којих се јавља евентуална грешка у извјештају или грешка при уносу.

18.5. Компилација података

Компилација података се углавном не ради.

18.6. Прилагођавање

Не примјењује се.

19. Коментар